

Ministerul Educației al Republicii Moldova
IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

"Aprob"
Directorul Centrului de Excelență în
Economie și Finanțe,
G. Palade
"12" iunie 2017

Curriculumul modular

S.07.O.026 Managementul proiectelor

Specialitatea: **41310 – Planificarea și administrarea afacerilor**

Calificarea: **Tehnician planificare**

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. **Botezatu Angela**, grad didactic I, doctor în științe economice, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe

Director _____

Gabriel Palade

"12" iunie 2017

Recenzenți:

1. Zimagro-Plus SRL, r-nul Criuleni, satul Bălțata, Contabil șef
2. Valalim SRL, str. M. Costin 26/6, Chișinău, Director

Daranuța Natalia

Jereghe Valeriu

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului	6
V. Unitățile de învățare	7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	9
VII. Studiu individual ghidat de profesor	9
VIII. Lucrările practice recomandate	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Modulul **"Managementul proiectelor"** este una din unitățile de curs pentru elevii specialității "Planificarea și administrarea afacerilor", învățământ cu frecvență.

Modulul se studiază conform planului de învățământ pentru specialitatea "Planificarea și administrarea afacerilor" în decurs de 90 ore, dintre care 60 - contact direct și 30 ore studiu individual ghidat de către profesor, echivalente cu 3 credit.

Acest modul face parte din categoria componentei de specialitate obligatorii, sub codul S.07.O.026.

În cadrul orelor de contact direct și a studiilor individuale ghidate elevii își vor forma competențe în gestiunea proiectelor. Vor fi analizate studii de caz și situații concrete din economia națională.

Statutul curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs "Managementul proiectelor" este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a tehnicienilor în planificare din învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor activa în cadrul diverselor organizații economice în conformitate cu sarcinile de lucru.

Funcțiile de bază ale curriculumului:

- funcția didactică de desfășurare a procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe acte normative ale procesului de predare-învățare-evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientare a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitățile din domeniul economiei;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Scopul curriculumului este de a transmite elevilor noțiunile fundamentale privind managementul proiectelor și de a le forma deprinderi practice privind elaborarea de proiecte de atragere a surselor de finanțare.

Unitățile de curs ce în mod obligatoriu trebuie certificate până la demararea procesului de instruire la modulul în cauză:

- F.02.O.010 Bazele antreprenoriatului,
- F.03.O.012 Teoria economică I (Microeconomia),
- F.04.O.013 Teoria economică II (Macroeconomia),
- U.03.O.005 Dreptul afacerilor,
- S.04.O.018 Bazele managementului,
- U.02.L.004 Managementul timpului

și, la rândul lui, servește ca bază pentru alte module de specialitate.

Curriculumul cuprinde cinci unități de conținut: *aspecte conceptuale ale noțiunii de proiect; organizația centrată pe proiecte; natura și scopul managementului proiectelor; managerul și echipa de proiect; fazele și ciclul de viață al proiectelor.*

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Modulul *“Managementul proiectelor”* permite formarea abilităților practice de gestionare a proiectelor, dezvoltarea la nivel individual a capacităților de elaborare, implementare și evaluare a unor proiecte.

Proiectele apar la toate nivelele de organizare. Ele pot implica o persoană sau echipe de persoane. Necesitatea elaborării și gestionării proiectelor în cadrul întreprinderilor s-a născut din nevoia de a adapta tehnici moderne de lucru și de a atrage noi resurse financiare pentru inițierea și dezvoltarea antreprenoriatului.

Managementul proiectelor reprezintă un mod de a acționa pe baza unui plan riguros, pentru a atinge unele obiective formulate cât mai limpede posibil, într-o perioadă limitată de timp și cu resurse limitate.

Modulul *“Managementul proiectelor”* este foarte important din considerentul că în zilele noastre, tehnicile acestuia pot fi aplicate în orice domeniu. Putem spune astfel că acesta este independent de industrie/domeniu de aplicare.

Formarea competenței antreprenoriale la elevi reclamă studierea managementului proiectelor și evaluarea acestora.

Scopul studierii acestui modul prevede dezvoltarea competențelor în domeniul scrierii și implementării proiectelor pentru accesarea de fonduri în inițierea și dezvoltarea afacerilor.

Studierea acestei unități de curs va contribui la formarea și dezvoltarea de competențe profesionale ce corespund nivelului patru de calificare:

- cunoștințe factice, principii, procese și concepte generale din domeniul managementului proiectelor;
- elaborează proiecte în raport cu nevoile organizaționale și oportunitățile de finanțare;
- planifică bugetul de venituri și cheltuieli a firmei;
- asigură utilizatorii interni și externi cu informații complete veridice despre activitatea firmei.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studierea următoarelor module:

S.08.O.027 Planificarea operațională;

S.08.O.028 Managementul calității;

S.08.O.031 Managementul IMM-urilor;

S.08.O.035 Practica ce anticipează probele de absolvire.

III. Competențele profesionale specifice modulului

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională. Astfel, modulul *”Managementul proiectelor”* formează următoarele competențe profesionale specifice:

CS1. Identificarea oportunităților de inițiere și dezvoltare a afacerii prin proiecte.

CS2. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea termenilor adecvați în cadrul organizației centrate pe proiecte.

CS3. Gestionarea eficientă a proiectelor de afaceri.

CS4. Selectarea echipei de proiect prin asumarea responsabilității pentru decizia luată.

CS5. Elaborarea proiectelor investiționale în afaceri.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Studiu individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	90	30	30	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Aspecte conceptuale ale noțiunii de proiect		
<i>UC1. Identificarea oportunităților de inițiere și dezvoltare a afacerii prin proiecte.</i>	1.1. Conținutul și rolul proiectelor. 1.2. Proiect versus program. 1.3. Sursele de finanțare ale proiectelor.	A1. Descrierea conținutului și rolului proiectelor pentru organizație. A2. Diferențierea proiectelor de programe. A3. Identificarea surselor de finanțare ale proiectelor.
2. Organizația centrată pe proiecte		
<i>UC2. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea termenilor adecvați în cadrul organizației centrate pe proiecte.</i>	2.1. Avantajele organizației centrate pe proiecte. 2.2. Obiectivele proiectelor. 2.3. Tipuri de proiecte.	A4. Explicarea avantajelor organizației centrate pe proiecte. A5. Formularea obiectivelor unui proiect propriu. A6. Selectarea tipului de proiect relevant pentru domeniul de formare.
3. Natura și scopul managementului proiectelor		
<i>UC3. Gestionarea eficientă a proiectelor de afaceri.</i>	3.1. Conceptul de management al proiectelor. 3.2. Principiile fundamentale ale managementului proiectelor. 3.3. Factorii de succes în managementul proiectelor. 3.4. Elemente de organizare în managementul proiectelor.	A7. Identificarea principiilor de bază ale managementului proiectelor. A8. Descrierea factorilor de succes în managementul proiectelor. A9. Schițarea elementelor de organizare în managementul proiectelor.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
4. Managerul și echipa de proiect		
<i>UC4. Selectarea echipei de proiect prin asumarea responsabilității pentru decizia luată.</i>	4.1. Rolul managerului de proiect. 4.2. Echipa de proiect. 4.3. Coordonarea structurală a proiectelor.	A10. Identificarea calităților managerului de proiect. A11. Organizarea echipei de proiect. A12. Descompunerea proiectului în elemente structurale.
5. Fazele și ciclul de viață al proiectelor		
<i>UC5. Elaborarea proiectelor investiționale în afaceri.</i>	5.1. Procesele specifice managementului proiectelor. 5.2. Concepția proiectului. 5.3. Planificarea proiectului. 5.4. Implementarea proiectului. 5.5. Evaluarea și încheierea proiectului.	A13. Evaluarea mediului de activitate pentru concepția proiectului. A14. Proiectarea fazelor unui proiect concret. A15. Elaborarea planului detaliat al proiectelor. A16. Aplicarea proiectului pentru obținerea unui grant sau finanțări externe.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Aspecte conceptuale ale noțiunii de proiect	8	4	4	0
2.	Organizația centrată pe proiecte	20	4	4	12
3.	Natura și scopul managementului proiectelor	20	10	10	0
4.	Managerul și echipa de proiect	12	6	6	0
5.	Fazele și ciclul de viață al proiectelor	30	6	6	18
	Total	90	30	30	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Organizația centrată pe proiect			
1.1. Tipologia proiectelor	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 4
2. Fazele și ciclul de viață al proiectelor			
2.1. Procese în derularea proiectelor	Proiect pentru solicitarea finanțării unui start up	Prezentarea proiectului în plen	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Lucrările practice vor fi efectuate în cadrul orelor de contact direct și vor viza:

1. Oportunități de finanțare a proiectelor.
2. Evaluarea mediului de afaceri și a domeniilor propice proiectelor investiționale.
3. Schițarea unui proiect de atragere a investițiilor în finanțarea micilor afaceri.

IX. Sugestii metodologice

Demersul educațional axat pe competențe reprezintă opțiunea cea mai răspândită în domeniul teoriilor și practicilor curriculare. Acest model este unul procesual, permițând dezvoltarea treptată și ghidează elevul spre achiziția integrată a unor cunoștințe, abilități/deprinderi și atitudini purtătoare de valori educaționale relevante. În plus, un demers educațional axat pe competențe încurajează oferirea unor experiențe de învățare cât mai apropiate de situațiile

autentice, reale de viață, devenind miezul strategiilor actuale de formare și dezvoltare prin învățare.

Formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor poate fi realizată prin organizarea eficientă a procesului instructiv-educativ. Aceasta vizează în primul rând selectarea adecvată a metodologiei de instruire și formare.

Setul de metode și tehnologii didactice aplicate de profesor în predarea modulului se vor axa pe particularitățile acestuia, pe aspectele motivaționale ale elevului, pe accesibilitatea însușirii cunoștințelor și a formării de atitudini.

În procesul didactic profesorul va utiliza mai multe metode și strategii didactice:

- Analiza;
- Sinteza;
- Explicația;
- Studiul de caz;
- Diagrama Venn;
- Brainstormingul;
- Lucrul individual;
- Prezentarea rezultatelor în plen;
- Studiul individual al elevului și studiul individual ghidat de profesor.

În funcție de natura și tipul lecției, pot fi utilizate și alte metode interactive.

Cadrul didactic va stabili coerența dintre competențele specifice unității de curs, activitățile și resursele de învățare, mijloacele și tehnicile de învățare.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o componentă a procesului instructiv-educativ. Rezultatele învățării nu pot fi cunoscute, dar mai ales interpretate, apreciate și explicate, decât în strânsă legătură cu evaluarea activității care le-a produs.

Prin evaluare se determină măsura în care au fost formate competențele specifice modulului „*Managementul proiectelor*”. Aceasta se va desfășura atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul orelor de studiu individual. Diversitatea metodelor și strategiilor de evaluare ne permite să elaborăm diverse mixuri de evaluare a cunoștințelor, abilităților, atitudinilor elevilor.

Evaluarea curentă/formativă se va realiza prin diverse modalități: *gradul de implicare a elevilor în dezbaterile colective, analiza rezultatelor activității elevului, discuția/conversația, prezentarea sarcinilor individuale de activitate*. Prin evaluarea curentă/formativă, cadrele didactice informează elevul despre nivelul de performanță, îl motivează să se implice în dobândirea competențelor profesionale.

Evaluările tematice vor fi realizate sub formă de teste de evaluare elaborate de către profesor în conformitate cu rigorile metodologice.

În cadrul evaluării curente profesorul se va axa pe utilizarea următoarelor modalități de evaluare: prezentarea sarcinilor date pentru acasă și în clasă, analiza studiilor de caz, problematizarea, testele etc. În cadrul studiilor individuale elevii vor fi evaluați analizând studiile de caz și elaborând un proiect concret.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor elevilor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Teste de evaluare cu itemi	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare. • Corespunderea rezolvării propuse de condițiile indicate în item. • Corectitudinea metodei utilizate de rezolvare. • Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere duală). • Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere multiplă). • Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii tip asociere). • Corespunderea răspunsului setului prestabilit de valori. • Corespunderea răspunsului cerințelor din enunțul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).
2.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Respectarea cerințelor de tehnoredactare.
3.	Proiect	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este realizabil (fezabil) într-un termen rezonabil (există un plan clar și consecvent). • Resursele antrenate corespund scopului și sunt accesibile. • Acceptabilitate (PESTLE: Politic, Economic, Social, Tehnologic, Legal, Ecologic). • Riscurile sunt evaluate pe măsură. • Sustenabilitate (rezultatele obținute vor schimba status-quo pe termen lung). • Respectarea cerințelor de tehnoredactare.
4.	Expunere orală	<ul style="list-style-type: none"> • Expunerea tematică a conținuturilor. • Utilizarea de formulări proprii, fără a distorsiona mesajul informației supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii în cauză.

Forma finală de evaluare a unității de curs este examenul. Pentru a fi admis la examen elevul trebuie să susțină evaluările curente, să însușească materialul teoretic și să îndeplinească sarcinile propuse pentru studiul individual. Nota finală va fi formată: 60% - media notelor curente și 40% - nota de la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii vor constitui:

1. Sală de curs echipată cu proiector multimedia.
2. Notebook cu Office instalat pentru PPT și conectare la internet sau Wi-Fi.
3. Mobilier adecvat particularităților de vârstă a elevilor.
4. Materiale didactice: acte normative în vigoare, fișe cu sarcini, hârtie poster A1, cretă colorată, fișe cu lipici, PPT, tablă.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Balogh M., Balogh N. Managementul proiectelor. Note de curs. 2015	<i>Online:</i> http://fspac.ubbcluj.ro/moodle/pluginfile.php/10070/course/overviewfiles/suport%20de%20curs%20MP%202014-2015.pdf?fo	Nelimitat
2.	Cruceru A. coordonator, Zirra D., Muntean A. C. Managementul proiectelor. Suport de curs. București: Editura universitară, 2012	<i>Online:</i> http://www.editurauniversitara.ro/media/pdf/507ea22f9913cManagementul_proiectelor_-_Suport_de_curs_-_Anca_Cruceru_-_p._1-20.pdf	Nelimitat
3.	Prof. Univ. Dr. Florescu M., Lect. Univ. Dr. Balogh M., Lect. Univ. Dr. Neamțu B., Asist. Univ. Drd. Balogh N. Managementul proiectelor. Dezvoltare durabilă. Suport de curs. Cluj Napoca: Universitatea Babeș Bolyai	<i>Online:</i> http://www.apubb.ro/wp-content/uploads/2011/03/Managementul_proiectelor_Dezvoltare_durabila.pdf	Nelimitat

4.	Hulea M. Managementul proiectelor. Note de curs. Partea I. 2011	Online: http://control.aut.utcluj.ro/doc/lib/exe/fetch.php?media=notecurs.pdf	Nelimitat
5.	Oprea D. Managementul proiectelor europene. Suport de curs	Online: http://www.cse.uaic.ro/_fisier/Documentare/Suporturi_curs/suport_curs_MP_CSE_10_11.pdf	Nelimitat
6.	Учебные материалы « Основы составления и планирования проектов », Бендеры, 2011	Biblioteca CEEF	2
7.	Materialele Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii din RM	Online: http://www.odimm.md/ro/proiecte/proiecte-nationale.html	Nelimitat